

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **FVE Mozolov s.r.o.**, IČ: 290 28 558, se sídlem Duškova 164, Praha 5, zast. Mgr. Denisou Valentovou, advokátkou, se sídlem Duškova 164, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2015, č. j. 62 A 116/2013 – 163, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyššímu správnímu soudu byla dne 8. 6. 2015 doručena kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel č. 1“) proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), kterým bylo ve výroku I. zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2010, č. j. 12585-15/2010-ERU (dále jen „rozhodnutí o udělení licence“), a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Výrokem II. rozsudku krajský soud žalobu zamítl ve vztahu k rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 3. 2011, č. j. 01563-4/2011-ERU, a ze dne 2. 4. 2013, č. j. 02848-5/2013-ERU (dále jen „rozhodnutí o změně“). Rozhodnutím o udělení licence, jež bylo krajským soudem zrušeno, bylo rozhodnuto o udělení licence č. 111017445 osobě zúčastněné na řízení k výrobě elektřiny se vznikem oprávnění a termínem zahájení licencované činnosti ke dni 31. 12. 2010, a to na dobu 25 let. Rozhodnutími o změně, ve vztahu k nimž byla žaloba zamítnuta, bylo rozhodnutí o udělení licence změněno v údajích o obchodní firmě osoby zúčastněné na řízení, resp. o osobě odpovědného zástupce. Stěžovatel č. 1 uplatňuje v kasační stížnosti v rozsahu výroku II. napadeného rozsudku kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Současně byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena dne 25. 6. 2015 kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení (dále jen „stěžovatelka č. 2“) proti shora označenému

rozsudku krajského soudu v rozsahu výroku I. Stěžovatelka č. 2 uplatňuje ve své kasační stížnosti kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s. a současně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek podle ustanovení § 107 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

[3] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka č. 2 v první řadě poukázala na problematičnost odstavení energetického zařízení z provozu, jež v důsledku zrušení rozhodnutí o udělení licence nastane. Po vypnutí přívodu vysokého napětí nebudou funkční vícera zařízení a bude docházet k jejich degradaci způsobem, který stěžovatelka č. 2 v kasační stížnosti podrobně popisuje, přičemž může dojít až k úplnému zničení instalované technologie. Jedná se především o fotovoltaické panely, měniče, elektro - zabezpečovací signalizaci, server, řídicí systém, rozvaděče vysokého napětí či venkovní kabelové rozvody vysokého i nízkého napětí apod. Vypnutím energetického zařízení bude současně vyřazen z provozu i kamerový systém, čehož následkem může být vniknutí nepovolaných osob do areálu energetického zařízení, kdy takovým osobám hrozí nebezpečí zásahu elektrickým proudem o vysokém napětí. S vypnutím kamerového systému současně hrozí i zvýšené riziko krádeže a poškození instalované technologie energetického zařízení. V případě zrušení pravidelné údržby areálu energetického zařízení (sečení trávy, kontrola oplocení) v důsledku vypnutí energetického zařízení a i následné nemožnosti finančního zajištění této údržby (došlo-li by k přerušení výroby a plateb za vyrobenou elektřinu) by mohlo dojít k zarůstání volné plochy celého areálu včetně určitých částí instalované technologie a oplocení. Vzhledem k vysokému teplotnímu gradientu pod fotovoltaickými panely tak hrozí prudké zvýšení rizika požáru, který by se mohl rozšířit i mimo areál energetického zařízení, a který by logicky nebyl zachycen dálkovým dohledem na pultě centrální ochrany, k jehož vypnutí odstavením energetického zařízení z provozu dojde taktéž. Jelikož lze očekávat, že žalovaný bude trvat na tom, aby stěžovatelka č. 2 přerušila provoz až do úplného vyřešení věci, vznikla by stěžovateli č. 2 jednak újma v podobě ušlého zisku z příjmů za vyrobenou elektřinu, čímž by nebyla schopna dostát svým závazkům z uzavřené leasingové smlouvy s bankou, a následně též další škoda v podobě nenávratného poškození energetického zařízení. Nepřiznání odkladného účinku by tak mohlo vést ke značným škodám na majetku stěžovatelky č. 2 dalece přesahujícím domnělý přínos spojený se zastavením produkce. Naproti tomu přiznáním odkladného účinku žádným jiným osobám žádná újma nevznikne.

[4] Stěžovatelka č. 2 doplnila svůj návrh podáním ze dne 7. 7. 2015, v němž uvedla, že predikce škod už se začala naplňovat, neboť některé společnosti a orgány státní správy nezohledňují skutečnost, že v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem byl podán návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka č. 2 přiložila k podání oznámení společnosti ČEZ Prodej, s.r.o. ze dne 19. 6. 2015 o tom, že stěžovateli č. 2 již nebude vyplácena podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, v důsledku čehož stěžovatelka č. 2 začínají vznikat finanční ztráty, spolu s upozorněním společnosti ČEZ Distribuce, a.s. ze dne 29. 6. 2015, že stěžovatelka č. 2 nesmí po zrušení licence dodávat elektrickou energii do distribuční soustavy. Odstavením zařízení a zastavením plateb tak stěžovateli č. 2 již začala vznikat škoda.

[5] Stěžovatel č. 1 se k návrhu stěžovatelky č. 2 na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 9. 7. 2015, v němž uvedl, že nepovažuje tento

pokračování

návrh za důvodný. Stěžovatelka č. 2 opírá návrh na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti o tvrzení, že jí vznikne újma v důsledku nutnosti přerušit provoz, přičemž tato újma má spočívat v tom, že bude docházet k degradaci výrobního zařízení, a dále v tom, že stěžovatelce nebude plynout žádný příjem, na základě něhož by mohla dostat nekonkretizovaným závazkům z leasingové smlouvy. Je přitom primárně na stěžovatelce č. 2, aby v souladu se zákony sama učinila opatření k odstranění této hrozící škody, které lze na ní se zřetelem na všechny konkrétní okolnosti požadovat. Až pokud to není možné, může přicházet v úvahu přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V posuzovaném případě se stěžovatelka č. 2 může domáhat, aby žalovaný rozhodl o udělení licence znovu při splnění podmínek pro její udělení za současné právní úpravy tak, aby mohla v podnikatelské činnosti – výrobě elektřiny dál pokračovat, byť za jiných finančních podmínek. Za takové situace by nedocházelo k degradaci výrobního zařízení a stěžovatelce č. 2 by současně z provozování plynul příjem.

[6] Stěžovatel č. 1 nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatelky č. 2, že přiznáním odkladného účinku její kasační stížnosti nevznikne újma jiným osobám. Podpora výroby z obnovitelných zdrojů je totiž dílem financována ze státního rozpočtu a dále pak v podstatném rozsahu koncovými odběrateli, kteří ji hradí v rámci pravidelného příspěvku na obnovitelné zdroje energie. Tento příspěvek přitom hradí nikoli podporovanému výrobcí, nýbrž provozovateli distribuční soustavy. Rozsudek krajského soudu proto zasáhl do sféry třetích osob, jimž by přiznání odkladného účinku přivodilo újmu, která by byla s ohledem na složitý způsob financování podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nereparovatelná.

[7] Stěžovatel č. 1 v závěru svého podání konstatuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky č. 2 by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Neoprávněné získání licence k výrobě elektřiny do konce roku 2010, aniž by stěžovatelka č. 2 splnila všechny zákonné podmínky, bylo totiž zjevně motivováno snahou čerpat výkupní ceny elektřiny v tarifu do konce roku 2010, tedy v tarifu, na který by jinak stěžovatelka č. 2 nedosáhla. S ohledem na shora popsané důvody stěžovatel č. 1 navrhl, aby kasační stížnosti stěžovatelky č. 2 nebyl přiznán odkladný účinek.

[8] Žalovaný se k návrhu stěžovatelky č. 2 na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti nevyjádřil.

[9] Před samotným posouzením návrhu je nejdříve vhodné připomenout, že podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., jež se použije přiměřeně i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti na základě ustanovení § 107 odst. 1 téhož zákona „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[10] Současně je vhodné odkázat na nedávné závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2015, č. j. 2 As 103/2015 – 128 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto usnesení jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž soud konstatoval, že „[p]ři rozhodování o odkladném účinku

kasační stížnosti podané osobou zúčastněnou na řízení podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 soudního řádu správního proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl o žalobě podané nejvyšším státním zástupcem podle § 66 odst. 2 téhož zákona, je třeba vždy zkoumat, zda výkon nebo jiné následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám, a to vše pak poměřovat s existencí důležitého veřejného zájmu. Obsah pojmu důležitý veřejný zájem v § 73 odst. 2 soudního řádu správního přitom nelze považovat za totožný s obsahem pojmu závažný veřejný zájem v § 66 odst. 2 téhož zákona.“

[11] Ze shora uvedeného vyplývá, že za situace, kdy bylo krajským soudem vyhověno žalobě podané nejvyšším státním zástupcem z důvodu závažného veřejného zájmu podle ustanovení § 66 odst. 2 s. ř. s., neplatí, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení by automaticky mělo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto přistoupil ke zkoumání jednotlivých podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že tyto podmínky jsou splněny.

[12] Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v minulosti (viz např. usnesení ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 – 115), „[k]asační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského (zde městského) soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pro ojedinělé a výjimečné případy.“ Ačkoli je tedy odkladný účinek kasační stížnosti svou povahou mimořádným institutem, jeho přiznání zcela nepochybně přichází v úvahu zejména v situaci, kdy stěžovateli v důsledku zrušení rozhodnutí správního orgánu krajským soudem reálně hrozí vznik značné a nenávratné újmy (srov. k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 5 As 95/2015 – 82).

[13] V posuzovaném případě přihlédl Nejvyšší správní soud především k hrozící degradaci, resp. postupnému úplnému zničení jednotlivých zařízení a příslušenství fotovoltaické elektrárny, ke kterému by odstavením energetického zařízení z provozu mohlo dojít, čímž by stěžovatelce č. 2 mohla současně vzniknout škoda značného rozsahu. Tyto následky by tak pro stěžovatelku č. 2, jakožto obchodní společnost provozující fotovoltaickou elektrárnu, mohly být zcela zásadní a neodstranitelné. Zdejší soud přihlédl současně ke skutečnosti, že zrušením rozhodnutí o udělení licence pozbyla stěžovatelka č. 2 oprávnění vyrábět elektřinu, přičemž jí ani není poskytována podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, v důsledku čehož jí škoda již začala vznikat. Nejvyššímu správnímu soudu sice není známo, zda se stěžovatelka č. 2 uchází o novou licenci k výrobě elektřiny, jejímž udělením by mohla vzniklou a hrozící škodu částečně zmírnit, nutno nicméně konstatovat, že i kdyby tomu tak bylo, škoda, která by stěžovatelce č. 2 vznikla do doby případného udělení nové licence, mohla pro ni představovat nenávratnou újmu.

[14] Pokud jde o otázku poměru výše uvedené újmy s újmou, která by případně mohla vzniknout jiným osobám, a rovněž otázku důležitého veřejného zájmu, lze v této souvislosti plně odkázat na závěry vyjádřené ve výše citovaném usnesení Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 5 As 95/2015 – 82. Zdejší soud v uvedené věci, týkající se rovněž zrušení licence k výrobě elektřiny, vyslovil, že „*má za to, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se naopak nemůže zásadním způsobem dotknout jiných osob. Finanční prostředky na podporu obnovitelných zdrojů elektřiny jsou získávány z příspěvku na podporu výroby obnovitelných zdrojů zahrnutého v ceně elektrické energie pro koncové spotřebitele a dále z dotací finančních prostředků vybraných na podporu těchto zdrojů plynoucí do státního rozpočtu (§ 28 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).* Pokud jde o koncové odběratele, kteří hradí podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů formou příspěvku provozovateli sítě, lze s ohledem na mechanismus vyplácení této podpory konstatovat, že nelze očekávat, že by okamžitým výkonem napadeného rozsudku současně klesla koncovým odběratelům cena elektřiny o částku, která by stěžovateli přestala být vyplácena. I v takovém případě by ovšem teoretická újma jednotlivých odběratelů v podobě nepatrně vyšší ceny elektřiny byla v porovnání s možnou likvidací stěžovatele jako ekonomického subjektu relativně méně významná. Zásadním způsobem není dotčen ani provozovatel přenosové (distribuční) soustavy, neboť cena elektřiny, za kterou ji vykupuje od stěžovatele, je spolu s výše uvedeným příspěvkem zahrnuta v ceně pro koncového spotřebitele. Přiznáním odkladného účinku dojde k dotčení důležitého veřejného zájmu, neboť stěžovatelem bude provozována fotovoltaická elektrárna, přestože bylo pravomocně zrušeno krajským soudem rozhodnutí žalovaného, kterým byla stěžovateli k jejímu provozování udělena licence. Nicméně toto dotčení veřejného zájmu po dočasnou dobu přiznání odkladného účinku neshledává Nejvyšší správní soud natolik závažné, aby bylo srovnatelné s újmou, která by hrozila stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku.“ K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i ve svém usnesení ze dne 8. 7. 2015, č. j. 2 As 103/2015 – 157.

[15] S ohledem na vše shora uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že právní následky napadeného rozsudku mohou pro stěžovatelku č. 2 znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, resp. veřejnému zájmu. Zdejší soud proto podle ustanovení § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 73 odst. 2 téhož zákona odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatelky č. 2 přiznal. Nutno nicméně dodat, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí meritorní rozhodnutí v této věci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu